

SESİN RÜZGÂRLARA KARIŞIP GİTTİĞİDİR

Nuh Öztürk

■ Kahvenin kapısı, menteşe gıcirtısıyla dert yanar gibi açıldı. Çakır ayazla birlikte heybetli bir kardan adam girdi içeri. Kahvedekilerin çoğu, belli belirsiz selamının farkına bile varmadı. Birkaçı, baş selamıyla karşılık verip sigara dumanına boğulmuş masalarındaki taşları şakırdatmaya koyuldu kaldıkları yerden. Kardan adam aynı gıcirtıyla kapanan kapının hemen önünde, üstündeki karları silkeledi. Tabut çivisi çakar gibi tak tak vurdu karlı çizmelerini ahşap zemine. O beyaz örtünün altındaki bizim avcıymış meğer! Kafa dengimi fark etmemle okuduğum köşe yazısına veda etmem bir oldu. Neredeyse reklamlarına kadar okuyup oyalandığım gazete faslından sonra ya bir iki oyun izleyecektim ya da matrak ahbablarla meşin yuvarlağın derdine düşüp mahsus atışacaktım. İyi zamanda yetiştii bizim avcı. Dağların korkulu rüyası, neredeyse mahcup bir edayla astı çifte kırmasını askıya. Beresini, atkısını da çıkardıktan sonra “Müsaade var mı hocam?” diye sordu karşımdaki sandalyeyi çekerek. Ben de boş bulunup dalmışım biraz, siyah beyaz bir nostalji seyreder gibi. Neden sonra toparlandım. “Otur Allah aşkına!” diye söylendim aramızdaki elle tutulur samimiyeti gözünün içine sokmak istercesine. Peşinden iki çay söyledim, ona ayak uydurabilmek için “İkisi de tavşankamı olsun!” diye seslendim ocağa doğru.

Yüzümdeki gülümsemeyle karışık memnuniyetten hız alıp bir sigara yaktı. Asık yüzlü uyarı tabelalarının henüz set çekmediği, o efsunlu dumanı derin bir nefesle çekti içine. Diyafram kasının gevşemesiyle o da gevşedi sanki. “Anlat hoca!” dedi. “Ne var ne yok okullarda?” Ne olacaktı motamot müfredattan başka? Kerrat cetveliyle abecenin müsaade ettiği aralarda, kâğıttan çok yüzümüzü gözümüzü boyadığımız sulu boya çalışmalarını, bir de bahçede kan ter içinde yakan top oyunlarını saymazsak pek bir hareket yoktu. “Ha, bu aralar değişiklik olarak kartopu oynuyoruz.” dedim. “Bir de havuç bulamadığımızda

kırmızı kalem burunlu kardan adam yapıyoruz işte.” Başını hafifçe sallayarak güldü. “Âlem adamsın.” diye mırıldandı. “Bu devirde çocuk olabilmek ve idare edebilmek bu canavarları...” Bizimki yüzünü ekşitse de çayların peşine iki ihlamur söyledim, şöyle limonlu. Bağıra çağıra batacak oynayan gençlerle, okey taşları arasında akşamı bulan civar köy sakinlerine takıldı sonra gözlerimiz. Çevredeki birkaç köyün buluşma yeri bu kahve, yazın iş gücünden vakit bulamayan karınca ahalesinin kış bastırınca -benim gibi ağustos böceklerini çatlatırcasına- bol keseden vakit harcadıkları mekândı.

Dışarıda hava daha da sertleşti. Rüzgârın uğultusu, sobada yanan odunların çıtırtısını bastırırken şairin dizeleri geldi aklıma, nereden estiyse. Ezberim de hiç kuvvetli değildir hâlbuki. Zaman zaman ziyaret ettiğim bir güldenstenin içinden, kırık dökük birkaç mısra sızdı ortalık yere: “*Gün olur sürüyüp beni derbeder/ Bu ses rüzgârlara karışır gider / Gün olur peşimden yürür beraber...*” diye mırıldanırken “Bir şey mi buyurdun?” der gibi baktı yüzüme bizim avcı. Boğuk sesimle ortamın büyümesini bozmak istememiştim. Bozuntuya vermedim, tabiatın hüzzam makamına bıraktım yine sözü. Avcı yağın kara dalmış, yine gitmişti uzaklara bir yerlere. “E, sonra?” diye dağıttım dikkatini. “Buralar aynı, asıl haberler sende.” Atadan babadan gördüğü gibi yaylak ile kışlak arasında koşturup duruyordu aralıksız. Asıl işi hayvancılıktı, kışın avcılık. Biz burada miskin miskin kaykılırken o dağlarda tavşan, ormanlık arazide çulluk peşindeydi. Kahveye çay içip ısınmak, biraz da laflamak için uğruyordu. Yol bizi nereye götürürse, diyen gezginler gibiydi. Plansız bir hikâyenin kahramanı gibi doğaçlama dile geliyordu. Gerçi bizim yaptığımız planlar ne kadar işe yarıyordu, hayatın kendince yaptığı planla uyduğu ölçüde yakalamıyor muyduk mutluluğu? Uyuşmadığında ise öylece pusup kalıyorduk işte.

Gözü pek olduğunu bile bile “İnsan hiç mi ürpermez bu dağ başında, bu ormanlarda tek başına?” diye sordum kim bilir kaçınıcı kez. “Neden korkacakmışım taşla toprağın arasında?” dedi tersler gibi. “İçine ruh üflenmiş, taş bağırılı topraklardan korkmalı bu devirde.” diye ekledi kahvenin gürültülü sakinlerini süzerek. Pencereden, karşiki dağa kadar uzanan ovaya bir bakış fırlattım o öyle deyince. Lapa lapa kardan pek bir yer seçilmiyordu gerçi. Hakkı vardı, asıl korkulması gereken yer burasıydı. Asıl gariplik bizdeydi. *Gurabahâne-i Laklak*’ta laklak edip duruyorduk gece gündüz. İşin aslı ona birçok kez özenmişliğim de oldu. Bir ara tüfek ruhsatı, av tezkeresi falan almayı ciddi ciddi düşünmüştüm. Yine o vazgeçirmişti beni. “Boş ver hoca!” demişti kendinden emin. “Elindeki mürekkep lekesi çıkar ama bu kanın lekesi, kokusu çıkmaz kolay kolay.” Hayır, anlamadığım şeydu: Haklı oluşunu bir yana bıraktım, değme laf cambazının aklına gelmeyen, böyle afili sözleri nereden buluyordu durup dururken? Sahi, o gizemli menüsünde ne vardı mesela? Dişe dokunur bir avını da görmemiştik epeydir. Bazen günlerce görünmediği oluyordu, tek kişilik sürekle avındaydı âdeta. Aklımdan geçenleri okumuş gibi “Beni biliyon hocam.” diyerek girdi araya. “Ben çoğu zaman eli boş dönerim, kafam dolu. İhtiyacım varsa nasiplenirim yoksa benimkisi ava giderken avlanmak daha çok.” Bu da bir tür

adalet işte, diye düşündüm. Acı acı bana baktı. Sesli mi düşünmüştüm yoksa? “Nerede var adalet, kalıntısını dahi bıraktık mı?” sorularıyla bir sarmala girdi içlenerek. “İnsanoğlu yağmalamadan önce tabiatın da kendi içinde bir adaleti yok muydu? Kendi içinde tıkr tıkr işleyen bir düzeni?.. Kantarın topuzunu biz kaçırdık hocam! Daha geçen haftalarda...” dedi bir suçlu gibi başını çevirerek. Bakışları dışarıda kara saplandığı için dondu kaldı. “Yine böyle, karlı bir günde karşıki köylerden birinde ördek avına çıkmışlar. Tipide, alçak uçan sürü yorgun düşmüş belli ki. Çaresiz, öylece üşüşmüş ovaya garipler. Ne bilsinlerdi gözü kararmışların yaylım ateşinde kalacaklarını? Dört bir yandan patlayan barutun sesi, sürünün duyduğu son ses oldu hoca, son ses! O kanlı tüy yumaklarıyla neredeyse bir traktör römorku dolmuş. Dile kolay, koca römork! Sonra neymiş efendim, hayrına tüm köye dağıtmışlarmış. Dağıtınca güya geri gelecek vicdanları, vicdansızların!”

Ortam birden soğudu, buz kesildik. Kar içeri yağmaya başlamıştı sanki, elimizde çaylar da buz kesti. Hiçbir şey diyemedim. Gözümüzün önünde kanlı tüyler uçuşmaya başladı sonra. Bunun geri dönüşü nasıl olacaktı peki? Tabiat neyle dolduracaktı bağrındaki boşluğu; bizden neleri, kimleri alarak? Keklik yemi olan keneler, yarasaların avladığı sivrisinekler uçtu birden kafamın içinde; bakteriler, virüsler... Dünyayı yavaş yavaş öldüren virüsler de biz değil miydik? Lüzumsuz, gülünç bilgiçlikten öteden beri hoşlanmadığım için dağıttım hemen konuyu.

“Peki, sen neyin peşindesin mübarek? Fersah fersah uzaklarda ne arıyorsun o zaman?”

Masanın üstündeki katlanmış gazeteyi göstererek “Senin aradığını.” dedi.

“Neymiş benim aradığım?”

“Bilmem.” deyip kabuğuna çekildi beni çatlatırcasına. Artık yanımda değil de dürbünün tersinden baktığım yerdeydi sanki. İki çay daha söyledim hırsımdan. O da bir süre masa örtüsünün damalı şekillerine gitti geldi. Sonra define bulmuş gibi “Hoca olan sensin.” demez mi heyecanla, gülesim geldi. Ben kelime, demek de geldi içimden; ayrıca iyi bildiğim ilacım falan da yoktu. Keşke her şey öyle görüldüğü gibi olsaydı. Tam da gerekli olduğu zamanda imdadımıza yetişiverseydi şu hikmet denilen Hızır. Ne var ki biz de bu dünyadandık, cehennemim içine sığdırılmış bir cennetimiz, bir ayrıcalığımız yoktu. Ama avcı farklı telden çalıyordu bugün, orası kesindi. Konuştukça bir trajedi ustası çıkıyordu içinden bir yerlerden.

“Belki bizi içten içe çağıran bir şeyi arayıp duruyoruzdur. Artık bu dünyadan mıdır aradığımız, öte dünyadan mı? Akla yatkın olan mı yoksa huzur savan bir dilemma mı? Nicedir özlem duyduğumuz bir ses de olabilir bu. Kavakların sakinleştirici hışırtıları, gözelerin çağılıtları ya da henüz derlenmemiş bir türküden, eski bir dosttan...”

Tirat performansını yarıda kesip birden sustu. “Aman, boş ver!” dedi kaşlarını kaldırarak. “Derinlere inemem bu saatten sonra.” Bundan daha ne kadar derine incekse artık! Aklına bir şey gelmiş gibi sendeleyip devam eden de kendisi oldu üstelik. “Belki de sadece içimizdeki sestir bu. Ayan olmak için öylece yalnızlığımızı kollayan bir ses... En iyisi hemen yola çıkmak hocam, önce kendimizi arayıp tanımak kendimizle. Sisli doruklarda, kurumuş dere yataklarında aradığım gibi ara sen de kitaplarında.”

Kitaplarımda mı? Nerede görmüş, kimden duymuş iki satır okumuşluğumu? Mektepli olmanın artık ayrıcalık sağlamadığı, aksine neredeyse sarakaya alındığı bu memlekette, nefret ediyordum artık o eğreti, yapış yapış aydın havalarından. Ne kitaplardan bahsetmişliğim vardı hâlbuki ne de isli odamın dışında bir yerde sayfalara dalıp gitmişliğim.

“Bana müsaade hocam.” dedi birden ayaklanarak. Ardından çifte kırmasını kaptığı gibi omzuna astı. Hoyratlığını da kuşanmış oldu, istemsiz. “Buraya bak.” diye seslendi çay ocağına doğru. “Çayları benim hesaba yaz!” dedi oturduğumuz masayı işaret ederek. Kapıyı açınca, karlı havanın ferahlığıyla yeniden doldu içerisi. Bir şey unutmuş gibi dönüp bana doğru baktı tebessümle. “Hadi ben aramaya devam, hoşça bak zatına.” derken tez canlıydı. Onu, gayesine imrenerek uğurladım, buruk bir el selamıyla. Pencerenin parmaklıklarına dönüşmüş buz sarkıtlarının arasından izledim sonra. Dediği gibi de yaptı, yarım metrelik kara bata çıka devam etti kaldığı yerden.